

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ
ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ
Τμήμα Κλιματικής Αλλαγής

ΠΡΟΣ: Υ.Π.ΕΝ.

Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147
Ταχ. Κώδικας: Αθήνα 112 51
Πληροφορίες: Ι.Τσαλακανίδου
Τηλέφωνο: 210 8642 118
Email: i.tsalakanidou@prv.ypeka.gr

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην ερώτηση Βουλής με θέμα «Διάβρωση ακτών και εξαφάνιση των παραλιών με άμμο στις νησιωτικές περιοχές»

- ΣΧΕΤ.**
1. Το με α.π. 686/12-09-2023 έγγραφο της Βουλής των Ελλήνων (Μάνος Κόνσολας, Βουλευτής Δωδεκανήσων, Νέας Δημοκρατίας) με θέμα «Διάβρωση ακτών και εξαφάνιση των παραλιών με άμμο στις νησιωτικές περιοχές» (α.π. Εισερχ. ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/93670/1648/13-09-2023)
 2. Το Π.Δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
 3. Ο ν. 4936/2022 «Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος».
 4. Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, όπως εγκρίθηκε με το άρθρο 45 του ν. 4414/2016 (Α'149) και ισχύει.
 5. Η από 21/12/2018 Σύμβαση Επιχορήγησης (Grant Agreement), μεταξύ του Εκτελεστικού Οργανισμού για τις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Executive Agency for Small and Medium-sized Enterprises (EASME)) και του Υ.Π.ΕΝ. ως «Συντονιστή Δικαιούχου» με την οποία καθορίστηκαν οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις της χρηματοδότησης και ο προϋπολογισμός του Έργου "LIFE-IP AdaptInGR" (κωδικός LIFE17 IPC/GR/000006), όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει.

Σε συνέχεια του ανωτέρω (1) σχετικού εγγράφου, με το οποίο διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας η εν θέματι ερώτηση του κ. Μάνου Κόνσολα, Βουλευτή Δωδεκανήσων, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α. Το άρθρο 18 του Εθνικού Κλιματικού Νόμου (ν.4936/2022) για την ενδυνάμωση της διάστασης της κλιματικής αλλαγής στην περιβαλλοντική αδειοδότηση και την τροποποίηση του Παραρτήματος II του ν.4014/2011, προβλέπει τη συμπερίληψη στη ΜΠΕ στοιχείων για τους κινδύνους, την εκτίμηση κινδύνων, την ανάλυση επιπτώσεων και λήψη μέτρων για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας στις υφιστάμενες και μελλοντικές κλιματικές συνθήκες, συμβάλλοντας στη μείωση της κλιματικής ευπάθειας των έργων και δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των έργων προστασίας ακτής από τη διάβρωση και των έργων ανάπλασης και διαμόρφωσης ακτής (έργα Ομάδας 3 «Λιμενικά Έργα»). Επίσης, το άρθρο 25 του Εθνικού Κλιματικού Νόμου, συστήνει Εθνικό Παρατηρητήριο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, το οποίο παρέχει αξιόπιστες προγνώσεις και κλιματικές υπηρεσίες, όπως την πρόβλεψη και

παρακολούθηση των κινδύνων και επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στο περιβάλλον συμπεριλαμβανομένης της παράκτιας ζώνης.

Β. Κατόπιν των (2) και (3) σχετικών, οι σχετικές με την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας περιορίζονται στην παρακολούθηση ενωσιακών και διεθνών θεμάτων κλιματικής αλλαγής αναφορικά με τις διεργασίες της Σύμβασης Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την Κλιματική Αλλαγή και συναφών διεθνών συνεργασιών (περ. αα, παρ.3α, άρθρο 25, Π.Δ. 132/2017). Οι λοιπές αρμοδιότητες προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την Εθνική Στρατηγική και τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή έχουν πλέον μεταφερθεί στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψιν ότι προ δημοσίευσης του Εθνικού Κλιματικού Νόμου (ν. 4936/2022) στις 27-05-2022, η Υπηρεσία μας ήταν αρμόδια για την Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, ενώ συνεχίζει να συντονίζει και να υλοποιεί το έργο LIFE-IP AdaptInGR για την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, σας γνωρίζουμε τα εξής:

- Η Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ) αναγνωρίζει τις «παράκτιες ζώνες» ως έναν από τους τομείς που αναμένεται ότι θα επηρεαστούν περισσότερο από την κλιματική αλλαγή στην Ελλάδα και περιγράφει πιθανές δράσεις και μέτρα προσαρμογής. Μεταξύ των πιθανών μέτρων και δράσεων της ΕΣΠΚΑ για την προσαρμογή των παράκτιων ζωνών στην κλιματική αλλαγή περιλαμβάνονται τα εξής:
 - Κατάρτιση ακτολογίου.
 - Καθορισμός ζωνών επικινδυνότητας ανάλογα με το χαρακτήρα κάθε παράκτιας ζώνης.
 - Εκτίμηση επιπτώσεων σε παράκτιες περιοχές από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας ή/και τη διάβρωση των ακτών.
 - Εφαρμογή Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Παράκτιας Ζώνης βάσει των αρχών και κατευθύνσεων του ομώνυμου πρωτοκόλλου της Σύμβασης της Βαρκελώνης
 - Οργανωμένη οπισθοχώρηση (retreat) ανθρωπογενών δραστηριοτήτων:
 - ζώνες προστασίας μεταξύ αιγιαλού και οικιστικής ζώνης ανάπτυξης,
 - αποθάρρυνση οικιστικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης σε παράκτιες περιοχές που αντιμετωπίζουν σοβαρούς κινδύνους διάβρωσης έως και απαγόρευση,
 - ενσωμάτωση της δυνατότητάς μετέγκαταστασης στις νέες παράκτιες κατασκευές.
 - Τροποποίηση των ανθρωπογενών δραστηριοτήτων και χρήσεων στις παράκτιες περιοχές που πλήττονται
 - Εφαρμογή σκληρών και ήπιων τεχνικών προστασίας.
 - Θέσπιση μηχανισμού συνεχούς παρακολούθησης των παράκτιων περιοχών ανά περιφέρεια.
- Η ΕΣΠΚΑ αποτελεί κείμενο στρατηγικού προσανατολισμού με στόχο τη χάραξη κατευθυντήριων γραμμών. Η σκοπιμότητα των επιμέρους πιθανών μέτρων και δράσεων προσαρμογής σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο και η ιεράρχηση των ενδεικτικά προτεινόμενων μέτρων και δράσεων αποτελούν θέματα των Περιφερειακών Σχεδίων Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), τα οποία και εξειδικεύουν τις κατευθύνσεις της ΕΣΠΚΑ καθορίζοντας τις άμεσες προτεραιότητες προσαρμογής σε τοπικό επίπεδο.

Ως εκ τούτου τα ΠεΣΠΚΑ προτείνουν συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την Υ.Α. ΥΠΕΝ 11258/06-03-2017¹ στα ΠεΣΠΚΑ αναλύονται οι υφιστάμενες τάσεις και ενδεχόμενες μεταβολές των κλιματικών παραμέτρων και ακραίων φαινομένων, αξιολογούνται η κλιματική τρωτότητα επιμέρους τομέων, όπως των παράκτιων ζωνών και προτείνονται συγκεκριμένα μέτρα και δράσεις για τους τομείς και τις περιοχές προτεραιότητων.

¹ Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/11258/06-03-2017 για την «Εξειδίκευση περιεχομένου Περιφερειακών Σχεδίων για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΠεΣΠΚΑ), σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4414/2016 (Α' 149)». (Β' 873)

Τα ΠΕΣΠΚΑ των Περιφερειών Βορείου Αιγαίου, Κρήτης, Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας, Αττικής, Δυτικής Μακεδονίας και Κεντρικής Μακεδονίας έχουν ήδη εγκριθεί από τα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια. Τα ΠΕΣΠΚΑ των υπόλοιπων Περιφερειών αναμένεται να εγκριθούν έως τις αρχές του 2024, κατόπιν υποβολής τους στη διαδικασία Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης της υπ' αριθμ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28-08-2006 Κ.Υ.Α..

Γ. Στο πλαίσιο του ολοκληρωμένου έργου «LIFE-IP AdaptInGR - Boosting the implementation of adaptation policy across Greece», τον συντονισμό του οποίου διενεργεί το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (www.adaptivegreece.gr), η προσαρμογή των παράκτιων ζωνών στην κλιματική αλλαγή υποστηρίζεται, μεταξύ άλλων, ως εξής:

- Ανάπτυξη συστήματος παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των δράσεων και πολιτικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Έχει ήδη αναπτυχθεί ένα πρώτο σύνολο δεικτών παρακολούθησης και αξιολόγησης για κάθε τομέα, συμπεριλαμβανομένου του τομέα των παράκτιων ζωνών, βάσει των ενδεικτικών μέτρων της ΕΣΠΚΑ και βιβλιογραφικών πηγών, ενώ σύντομα θα ξεκινήσει ο πρώτος κύκλος δοκιμαστικής εφαρμογής τους.
- Ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή του τομέα των παράκτιων ζωνών. Η εκπόνηση της ανάλυσης βρίσκεται σε εξέλιξη.
- Εκπόνηση μελέτης ή/και κατασκευή τριών πιλοτικών εφαρμογών για την προσαρμογή των παράκτιων ζωνών στην κλιματική αλλαγή, για τις οποίες θα χρησιμοποιηθούν δεδομένα κλιματικών προβολών υψηλής ανάλυσης του έργου LIFE-IP AdaptInGR:
 - Κατασκευή έργου προστασίας τμήματος της ακτής Καλαμακίου του Δήμου Δυτικής Αχαΐας, στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, με στόχο να ελεγχθεί η συνεχιζόμενη διάβρωση. Τα έργα προστασίας αφορούν την κατασκευή συστήματος ύφαλων προβόλων χαμηλής στέψης (ύφαλες κατασκευές) σε συνδυασμό με τεχνητή αναπλήρωση της ακτής.
 - Παρακολούθηση και καταγραφή της παράκτιας διάβρωσης σε 50 παραλίες της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, με τη λήψη αεροφωτογραφιών χρησιμοποιώντας μη επανδρωμένα υπτάμενα οχήματα (Unmanned Aerial Vehicles-UAVs). Η καταγραφή της πληροφορίας θα συμβάλει στον προσδιορισμό των ευάλωτων στην παράκτια διάβρωση περιοχών και στην λήψη μέτρων για την προστασία από την κλιματική αλλαγή.
 - Εκπόνηση τεχνικών μελετών για τη διαχείριση παράκτιων κινδύνων και καταστροφών και την αντιμετώπιση της παράκτιας διάβρωσης σε 3 ακτές της ΒΔ Ρόδου.

Είμαστε στη διάθεση σας για τυχόν διευκρινήσεις.

Η Αν. Προϊστάμενη της Δ/νσης

Ε. Τσιλιμπάρη